No. 125. 1837

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zaturdag 27 Mei.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 24sten Mei.

De redevoering gisteren door den minister *Lacave Laplagne* uitgesproken, heeft eene geheele wending aan de discussie over het ontwerp op de suiker gegeven. Regt doende wedervaren aan het voordeel dat de, nijverheid die binnenlandsche suiker opleverde, heeft de minister doen in 't oog vallen dat de belanghebbenden, of de voorstanders van de begunstiging der beetwortelsuiker, die voordeelen te ver dreven, met toepassing vooral van het heil, dat daaruit voor den landbouw moest spruiten, dewijl toch slechts een zeer klein gedeelte van den behouwden grond voor de aankweeking van den beetwortel werd besteed; verscheidene anderen punten, die men steeds heeft doen gelden om het groot belang van de aankweeking van genoemde plant te staven, heeft de minister door onwedersprekelijke daadzaken en opgaven wederlegd, zooals onder anderen, dat daardoor het getal van het slagtvee werd vermeerderd, dat de meerdere welvaart uit dien tak van nijverheid ontstaan, tot meerder verbruik aanleiding gaf, waardoor voor de schatkist vergoed werd, hetgeen deze uit den verminderden aanvoer van koloniale suiker leed, enz; en gaf hij eindelijk te kennen, dat ook de schatkist regten had die niet opgeofferd konden worden, en noch het ministerie, noch de kamers de verantwoordelijkheid op zich konden laten rusten, om binnenlandsche suiker onbelast te laten, daar andere producten van nog algemeener belang, als de wijn en het zout wel bezwaard waren, zoodat het stelsel van het gouvernement dit was: dat men, als laatst hulpmiddel, het ontwerp konde aannemen 't welk thans voor de kamer aanhangig was, maar dat het veel meer een stelsel voorstond, waarbij tegelijk de koloniale suiker eene vermindering van lasten verwierf en het stelsel van belasting op de binnenlandsche suiker toegepast wierd. Deze verklaringen maakten eenen bijzonderen indruk; de leden der commissie van onderzoek kwamen eindelijk met den minister overeen, om met dezen heden morgen eene bijeenkomst te houden, ten einde elkander zoo mogelijk te verstaan. Bij de opening der zitting van heden verklaarde dan ook de rapporteur der commissie, dat die bijeenkomst had plaats gehad; dat hare meening was, dat alleen aan het gouvernement kon v... blijven, om in het onderhavig gewigtig punt het initiatief te nemen, uit welken hoofde zij ook aan geen der door de leden voorgestelde amendementen hare goedkeuring had kunnen geven, waardoor de kwestie bleef zooals zij gisteren was. De algemeene beraadslagingen werden daarop over het nog aanhangig ontwerp voortgezet, tot eindelijk de heer *Gouin* de tribune beklom, ter ontwikkeling van een bijzonder door hem gedaan voorstel waaarbij onder anderen bepalingen omtrent eene jaarlijksche belasting van 200 fr. op elke beetwortelfabriek wordt gesteld, alsmede een proportioneel regt van 10 fr. voor elke 100 kilogrammen ruwe suiker. Dit voorstel werd terstond door den heer *Demarsay* bestreden.

— Men geeft thans een nader overzigt van de op handen feesten. Aanstaanden zaturdag, den 29sten, begeeft het hof zich naar Fontainebleau. Maandag den 29sten wordt de prinses *Helena* te Melun verwacht, waar de hertogen van *Nemours* en *Joinville* haar te gemoet gaan. Den 30sten zal de huwelijksplegtigheid plaats hebben Van den 31sten Mei tot den 4den Junij blijft de koninklijke familie op Fontainebleau wanna zij naar Parijs terugkeert. Den 5den en 6den receptien op de Tuilerien bij de hertog en hertogin *van Orleans*. Den 7den begeeft het koninklijke gezin zich naar Trianon; den 10den opening van het Museum te Versailles in het groot banket; den 11den wapenschouwing den 12den terugkomst op de Tuilerien, waarna een aantal feesten, bals, enz. elkander volgen.

— Onze gezant te Berlijn, de heer *Bresson*, is door den hertog van Mecklenburg-Schwerin tot baron verheven. De heer *Bresson* wordt morgen te Parijs verwacht.

— Door sommige bladen werd dezer dagen verspreid, dat de regerende hertog van Mecklenburg Schwerin met het huwelijk zijner zuster de Prinses *Helena* maar weinig te vreden was en uit dien hoofde zijn gezant alhier, den heer *O. Erthling*, die voor eenige dagen van hier vertrek, terug ontboden had; zulks wordt heden door den *Temps* ten stelligste tegengesproken.

— Men zegt dat de heer *de Talleyrant* eene soort van verzoening heeft weten te bewerken tusschen het hof en den spaanschen gezant *Campuzano*. Daar echter van wege het gouvernement het verlangen formeel te kennen is gegeven dat het Madridsch bestuur eenen anderen gelastigde zond, is het waarschijnlijk dat de tegenwoordige gezant niet lang meer hier blijven zal.

— Eindelijk is er, van wege ons gouvernement, eene officiele bekendmaking omtrent de krijgsverrigtingen in Spanje gedaan, die waarschijnlijk om haren voor de zaak der Koningin min gunstigen inhoud, tot heden door hetzelve is achterwege gehouden. Men leest namelijk in het *Charte* van heden avond de volgende telegraphische depêche:

» Bajonne, 22 mei, ten half een ure des middags.

» De karlistische expeditie is den 19den de Rio-Arragon bij Galipienzo overgetrokken, na aldaar de brug over de rivier te hebben hersteld. *Irribarren* heeft denzelfden dag Tafalla verlaten, den weg naar Caparroso inslaande.

» *Evans* is gisteren uit Irun vertrokken en heeft zich te Ernani bij *Espartero* gevoegd. Irun, Fontarabie en Oyarzun worden door drie bataillons bezet."

Terwijl *Espartero* in het noorden, na zijne eerste voordeelen, niet meer van zich hooren laat, en men een hoofdtreffen tusschen het expeditionnaire korps van den infant don *Sebastiaan* met de strijdmagt van den generaal *Irribarren*; welke beide afdeelingen zoo digt in elkaars nabijheid waren, voor onvermijdelijk hield, heeft het karlistische legerhoofd alzoo al de berekeningen van de bevelhebbers der Koningin doen falen, en eene beweging gemaakt, waardoor hij, naar het zich laat voorzien, den Ebro op een punt zal kunnen overtrekken, waar men hem den overgang niet ernstig zal kunnen betwisten. Wij laten hier in zijn geheel volgen eene beschouwing, die het *Journal des Débats*, over den inhoud der bovenstaande depêche, mededeelt:

» Thans kan men over de rigting oordeelen, welke door de karlistische expeditie, door den infant don *Sebastiaan* aangevoerd, gevolgd wordt. Wanneer het plan van den infant geweest ware om, over Jaca, Huerca en Barbastro, Katalonie te bereiken, dan zou, nadat hij bij Pampeluna de Arga was overgetrokken, Lumbier of Sanguessa het naaste punt voor hem zijn geweest om de Rio-Aragon te passeren. Maar zoodra hij deze rivier te Galipienzo overtrekt, ... die hij neemt zuidwestelijk, over Sadava, Exea en Tauste, in het district Cinco-Villas, in Aragon.

» De karlistische expeditie gaat dus niet op Opper-Arragon of Opper-Kastilie los, maar rigt zich naar de streek, die, door *Serrador*, *Cabrera* en *Forcadell*, aan de grenzen van Arragon, Katalonie en Valencia wordt bezet. Allerwaarschijnlijkst zal de expeditie den Ebro niet meer te Tudela, hetwelk zij achter zich laat, passeren, maar tusschen die plaats en Saragossa, en wel voor dat er troepen op dat punt zullen zijn aangekomen, die haar den overtogt kunnen betwisten. En al mogt dit gebeuren, dan nog kan zij Sarragossa omtrekken en die rivier lager, tusschen deze stad en Tortosa oversteken. Zij zal ten allen tijde op het een of ander punt waar men haar geen beletsel kan in den weg leggen, bruggen of vaartuigen vinden, die haar aan den anderen oever zullen brengen. De karlistische kolonne schijnt daarenboven sterk genoeg te zijn om zich naar believen in Neder-Katalonie en in Neder Arragon, aan den linker-oever van den Ebro liggende, staande te houden, zonder zich gedwongen te zien om die rivier over te trekken, ten zij zulks met hare ontwerpen strooken mogt.

» Het komt ons voor dat de generaal *Irribarren*, die zich te Tafalla ophield terwijl de karlisten de Rio-Arragon overtrokken, niet in staat zal zijn om hen in halen. Hij is hun op verscheidene uren afstands op zijde en volhardt in dien parallelvormigen marsch, zoodat hij Rio-Arragon te Caparosso in Navarra zal overtrekken, in plaats van de karlisten over Cinco-Villas in Arragon te volgen. *Irribarren* trekt in allerijl op Tudela, uit vrees dat de vijand hem daar voor mogt zijn. Inderdaad wij moeten er bijvoegen, dat de karlisten zich, over Galipienzo, nog langs den linker-oever der Rio-Arragon op Tudela rigten kunnen. Zoo zij op *Irribarren* reeds genoegzaam gewonnen hebben, kunnen zij hem zelfs te Caparosso voor zijn, de brug over de Rio Arragon afbreken en terwijl zij *Irribarren* aan de andere zijde van den Ebro laten, zij ... de brug van Tudela over den Ebro bemagtigen.

» De constitutionelen hebben, wel is waar, op de beide oevers van die rivier troepen geëchellonneerd, om zich tegen eene poging voor den overgang te verzetten, maar die magt was slechts aan de zijde van Miranda, Logrono en Lodosa geposteerd; zij blijven buiten de operatielijn sedert de infant don *Sebastiaan* op een punt over die lijn is getrokken waar men hem niet verwachtte, en de afdeelingen die hem gaan vervolgen, hebben thans een grooten marsch af te leggen. Alvorens zij den ... achterhaald kunnen hebben, zal de infant van 't ... is, gebruik hebben gemaakt voor de verwezenlijking van een deel

zijner ontwerpen. Dit heeft men te vreezen, wanneer men ziet, dat hij van den eersten dag af de maatregelen van *Irribarren* heeft weten te doen mislukken en 24 uren op dien generaal winnen."

Aan het slot hiervan voegt het *Journal des Débats* er bij, dat *Espartero* zijne bewegingen in de baskische provincien voortzette, en dat vele soldaten van don *Carlos* van de tegenwoordigheid der constitutionelen in die streken gebruik maakten om naar hunne haardsteden terug te keeren. Bijzondere berigten, heden alhier van de grenzen ontvangen, maar waarvan de bron, waaruit het berigt afkomstig is, niet gezegd wordt, houden, dat de generaal *Espartero* zijn' intogt te Tolosa zou hebben gedaan en de infant don *Sebastiaan* werkelijk reeds den Ebro zou overgetrokken zijn. Beide deze daadzaken zijn intusschen evenmin uit de bijzondere berigten met dagteekening, op te maken, als die telegraphische depeche daarvan iets meldt. In de gewone berigten uit Baijonne van den 20sten Mei, wordt alleen gezegd, dat de christinos op den weg naar Tolosa waren voortgerukt, maar dat het gerucht van de bemagtiging dezer plaats voorbarig was; evenzeer bevestiging verdient een ander gerucht, dat *Guibelalde* de troepen van *Espartero*, voorwaarts bij Urnieta, zoude geslagen hebben. In hetzelfde schrijven uit Baijonne leest men nog, dat de karlisten eene groote hoeveelheid graan in de Amescoas verloren hadden; men had hetzelve in den grond gegraven en door het gure en natte weder was het bedorven geraakt. Voorts wordt daarin herhaald, dat don *Carlos* zich bij de expeditionnaire troepen van den infant don *Sebastiaan* zoude bevinden, en gezegd dat het stelsel van oorlogvoeren, door de karlisten thans aangenomen, volkomen hetzelfde was van dat 't welk zij tegen *Napoleon* volhielden.

— Ter beurze wilde men heden weten, dat de infant don *Sebastiaan* tot op eenige mijlen afstands van Madrid was genaderd, en daar met geestdrift en het geroep van *leve Karel V!* was begroet geworden; don *Carlos* zou zich bij hem bevonden hebben. De voor de christinos in het algemeen wingunstige berigten, hadden het Spaansch actief van 26 tot op 24½ à ¾ doen dalen. De notering was heden (24) te Parijs: 5 pCt. 108,40, 35, 25; 3 pCt. 79,45,50,40,30,45; Nap. r. 99,85,75; Spanje Ardoin 24¾, ½, ⅝, ¾, ⅝, 45, 24¾; Passive 5¾, ⅝, 9. Defered 7⅝; Rom. L. 101½, ¾; Port. 3 pCt. 29¾, ⅝.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 23sten Mei.

Z. M. Keizer *Nikolaas* heeft bevolen, dat het geheele Russische leger den rouw, gedurende drie dagen, zal aannemen, wegens het overlijden van den veldmaarschalk, Vorst *van Osten-Sacken*, die den 19 April te Kiew, in den ouderdom van 85 jaren, gestorven is. Deze veldmaarschalk heeft in den bevrijdings-oorlog bijzonder uitgemunt.

— In een bijzonder berigt uit Berlijn, aan den *Schwäb. Merkur*, onder dagteekening van den 17den dezer geschreven, leest men het volgende:

» Sedert eenige weken bevindt zich alhier de heer *von Scherff*, zaakgelastigde van Z. M. den koning der Nederlanden bij de Duitsche bondsvergadering, in last hebbende om met het duitsche tolverbond een handelsverdrag te sluiten, strekkende om de sedert eenige jaren vermenigvuldigde verschillen te vereffenen, en Holland zoo naauw mogelijk aan de tolvereeniging te verbinden. Naar men verneemt hebben de gevolmagtigden zich bereid verklaard om het Weener-verdrag, met betrekking tot de vrije Rijnvaart tot aan zee, stiptelijk te zullen nakomen, mits de voor die vaart drukkende tollen wierden opgeheven. De beslechting van dit oude twistpunt zal echter, naar het zich laat aanzien, door deze bereidverklaring niet tot stand komen; wat Pruissen betreft, ons kabinet zou wel gaarne een offer aan het algemeene welzijn willen brengen; doch aan de andere betrokkene staten schijnt dit geenszins zoo gemakkelijk te vallen. In eenige daarvan toch, maken de Rijnvaartregten een voornaam deel van de staats-inkomsten uit. Tot welk eene hoogte echter de rijnvaart-regten zijn opgedreven, kan uit de opgaven der gevolmagtigden blijken, volgens welke elk last graan, bij voorbeeld, hetwelk die rivier tot aan de hollandsche grenzen wordt afgevoerd, 40 gulden aan regten moet opbrengen. Daar er nu jaarlijks gemiddeld 15,000 lasten graan naar Holland worden afgezonden, zoo worden daarvan alleen in Duitschland 600,000 gulden geheven, en ondergaat de eigenlijke waarde daarvan dus eene kunstmatige verhooging, aan dit bedrag gelijk staande, terwijl hierdoor natuurlijk de graanprijzen aan de plaats der productie alsmede de waarde van den grond aldaar, worden verminderd. Holland daarentegen heft slechts 2½ gulden per last. Het is te wenschen dat er eene vereeniging, en daardoor eene indirecte aansluiting, van Holland met het tolverbond moge worden bewerkt, daar alsdan den uitvoer van duitsche manufacturen daarheen merkelijk zou toenemen en eene vermindering van de Rijnvaart-regten, daaruit voortvloeijende voor de Rijngewesten van veel aanbelang moet zijn."

Z. K. H. de Prins *Frederik* van Würtemberg is uit Stuttgart te Berlijn aangekomen.

— Eerst den 6den dezer is de zee bij Kronstadt van ijs bevrijd geworden, en twee dagen daarna het eerste schip binnengeloopen.

— Heden, des voormiddags ten 11 ure, is H. H. de Prinses *Helena* van Mecklenburg Schwerin, op hare reis naar Frankrijk, door onze stad gekomen, vergezeld door den hertog *van Broglie* en het personeel der uit Parijs gezondene ambassade.

— Uit Weenen meldt men van den 17den dezer, dat twee dagen te voren aldaar het vormsel aan de drie oudste zoons van den Aartshertog *Karel*, de Aartshertogen *Albrecht*, *Karel Ferdinand* en *Frederik*, door den Aartsbisschop was toegediend geworden. Spoedig zouden deze jeugdige vorsten zich naar hunne regimenten begeven.

De hertog *van Blacas* is uit Weenen naar Kirchberg vertrokken. Den 20sten dezer zouden de hertogen *van Angoulême* en *Bordeaux*, benevens de Bourbonsche prinsessen, uit Görtz ook derwaarts op weg gaan. — De Prins *de Polignac*, van wien men zegt dat hij zijne vaste verblijfplaats in Oostenrijk wil kiezen, werd tegen den 20sten te Weenen verwacht. — Er waren aldaar eenige dagen geleden zes jonge Perzianen aangekomen, van de aanzienlijkste geslachten des Rijks, om in de Oostenrijksche hoofdstad gedurende eenige jaren onderwijs in de krijgskunst en staathuishoudkunde te erlangen.

— Volgens berigten uit Konstantinopel tot den 3den dezer maand, behoorde er onder de maatregelen van policie die tot wering van alle stoornis der openbare rust genomen waren, ook het bevel aan de Franken dat hun het verblijf te Scutaro, Kadikai en andere door Turken bewoonde plaatsen, met uitzondering van Pera, Galata en nog een paar andere wijken, ontzegd was; alle voorzorg-maatregelen te dien aanzien waren echter overbodig. — Het diplomatieke korps maakte toebereidselen om de hoofdstad te verlaten en in Bujukdere den zomer door te brengen. — Ten gevolge van nieuwe schikkingen, zou de turksche marine eene aanzienlijke vermeerdering ondergaan. Vóór het vertrek des Sultans was er in zijne tegenwoordigheid en die van den seraskier-pacha weder eene nieuwe brik van stapel geloopen.

Bij het engelsche gezantschap heerschte weder groote drukte. Lord *Ponsonby* arbeidde tot laat in den nacht, en hield zich, naar men meende, met eene memorie tot bezwaar van den heer *Urquhart*, en aan eene regtvaardiging van zijn eigen gedrag in de zaak der *Vixen* bezig.

De jongste tijdingen uit Tripolis, houden de bevestiging niet in van de neerlaag die *Tahir* pacha daar zou hebben geleden; men ziet daaruit slechts dat het nog tot geen beslissend gevecht is gekomen. Uit Syrie luidden de berigten weder oorlogzuchtiger, *Ibrahim*-pacha, zou volgens dezelve, in Egypte wederom nieuwe troepen organiseren, die hij tegen Syrie zou bestemd hebben. In dat land zelf werden de ligtingen voor het leger steeds met alle strengheid ten uitvoer gebragt, en te Acre was men zelfs weder zoo ver gegaan van de wederspannigen ter dood te brengen.

De pest was, zoo wel te Konstantinopel en omstreken, als te Smyrna, weder sterk toegenomen.

— Te Weenen waren den 17den dezer genoteerd: Met. 105, 4 pct. 100; 3 pct. 75½; Bankactien 1382½.

ENGELAND.

LONDEN, den 26sten Mei.

Z. M. de koning, die zich met zijne gemalin te Windsor ophoudt is door eene borstziekte aangetast, ten gevolge waarvan hij eergisteren morgen de gewone [illegible] niet heeft kunnen bijwonen. Men was er zelfs zeer over [illegible] of het luisterrijke bal, hetwelk Woensdag, den [illegible] van het meerderjarig worden van prinses *Victoria* op het [illegible] moest plaats hebben, wel voortgang zou hebben. De koning bevond zich den 23sten echter veel beter; en er was geen gevaar bij zijne ziekte.

— Gisteren avond heeft de heer *Maclean* in het lagerhuis inlichtingen gevraagd wegens het gedrag door de engelsche gesoldeerden en matrozen bij de jongste onlusten te Barcelona gehouden, waarop door het ministerie is geantwoord dat er wel eene ontscheping van een deel manschap der aldaar liggende engelsche oorlogsbodems had plaats gehad, maar dat deze niet op de oproerige volkshoopen had gevuurd. — In dezelfde zitting van het huis zijn weder een 600 tal verzoekschriften voor en tegen de kerkelijke belasting ingekomen, en is vervolgens over de wet tot afschaffing dier belasting beraadslaagd. De Heer *Johnson* deed bij die gelegenheid een amendement, strekkende om de overschietende fondsen te bezigen tot het geven van godsdienstig onderwijs in de bestaande kerk. Sir *F. Burdett* met de aanhangers der behoudende partij instemmende, heeft zich tegen de ministeriele voordragt verklaard, en onder de luide toejuichingen zijner tegenwoordige staatkundige vrienden, betuigd dat de tijd daar was om het invoeren van nieuwigheden in Engeland te staken.

— De bankbreuken schijnen in ons koningrijk nog niet te zullen ophouden. Dezer dagen zijn weder eenige huizen van Liverpool, die in katoen deden, failliet geraakt.

— Ter beurze stonden heden genoteerd: 3 pCt. gec. 91⅛; gered. 90⅛; dito 5 pCt. 99⅝; Sp. Ard. 23⅝; Coupons Nov. 56; dito Mei 32; Uitgest. 8⅞; Pass. 6; Port. 3 pCt. 30; dito 5 pCt. 48⅝; Braz. 84½; Columb. en Mex. 24½; Gered. 17½.

NEDERLANDEN.

[illegible]

Uit 's Hage wordt van [illegible]:

» Gisteren heeft Z. Exc. de graaf [illegible], sedert het jaar 1830 oostenrijksch gezant bij het Nederlandsche hof, zijn afscheidsgehoor bij Z. M. afgelegd."

— Te Utrecht is op den 23sten dezer overleden de WelEd. Gestr. heer Mr. *Otto van Romondt*, sedert 1815 lid van de provinciale staten en van het kollegie van gedeputeerde staten van Utrecht; een man wegens zijn opregt en edel karakter, geacht en bemind.

— Uit Amsterdam wordt van den 24sten gemeld:

« In de op heden plaats gehad hebbende algemeene vergadering van deelhebbers der Hollandsche ijzeren spoorwegenmaatschappij, waarvan de leiding, op het deswege gedaan verzoek van deszelfs president, de heer *L. J. J. Serturier*, aan den heer Mr. *F. A. van Hall* is opgedragen, werd besloten om het kapitaal der maatschappij,

aanvankelijk op *f* 1,000,000 bepaald, met *f* 300,000 te vermeerderen, en alzoo op *f* 1,300,000 te stellen.

« Er is wijders aan de vergadering medegedeeld, dat de regeling der financiele aangelegenheden van den heer ingenieur directeur *W. C. Brade*, tot stand gebragt is, met vermelding der voorwaarden.

» Eenige veranderingen in de statuten zijn met algemeene stemmen aangenomen, en de benoeming van twee commissarissen heeft bij meerderheid van stemmen plaats gehad; zijnde de heeren *Wittekind* en *J. Gerken* (die zich deze hunne benoeming hebben laten welgevallen), verkozen in plaats van de heeren *Insinger* en *Spitgerberg*, die voor deze hunne betrekking hebben bedankt. Het eerste fournissement van *f* 200 voor ieder aandeel is tegen 1 Junij eerstkomende bepaald.

« Naar men verneemt, zal op aanstaanden Dingsdag, den 30 dezer, hier ter stede door zijne hoogwaardigheid den bisschop van Curium plegtig ingewijd worden het nieuw Roomsch Katholijke kerkgebouw *de Zaaijer*.

» In den nacht tusschen Dingsdag en Woensdag, omstreeks één ure, in het schip *de Javaan*, kapitein *J. G. Adriaan*, ter lossing liggende in het Westerdok, bij eene hevige wind- en regenvlaag, gekanteld en omgeslagen; van de zich aan boord bevindende zeven of acht personen is [illegible] het hoofd bezeerd geraakt. Men heeft zich terstond bezig gehouden met het schip met ligters weder op te rigten.»

— Sedert de laatst gedane bekendmaking, zijn door Z. M. verleend en door de belanghebbenden geligt, de volgende octrooijen:

Een octrooi in dato 13 october 1836, voor den tijd van vijf jaren, verleend aan *J. Kessel* te Raamsdonk, op de uitvinding van eene werktuigelijke inrigting, geschikt tot het bereiden van metselkalk.

Een octrooi in dato 20 Februarij 1837, voor den tijd van tien jaren, verleend aan *M. Mozes Poole*, te Londen, domicilium verkozen hebbende bij Mr. *A. M. C. van Hall*, advokaat te 's Gravenhage, op de invoering van eene nieuwe uitgedachte pomp met buigzamen zuiger.

Een octrooi in dato 27 Maart 1837, voor den tijd van vijf jaren verleend aan *J. C. Bakker* te Leeuwarden, op de uitvinding van een nieuw werktuig om op eene meer voordeelige, spoedige en gemakkelijke wijze de boekweit te breken.

Een octrooi in dato 23 April 1837 tot December 1847 verleend aan *J. Muston*, woonachtig te Genua, domicilium gekozen hebbende bij *de Gebroeders van Coppenaal en comp.* te Amsterdam, en aan *de Gebroeders van Coppenaal en comp.* te Amsterdam, op de invoering van eenige verbeteringen in de nieuwe wijze om loodwit te vervaardigen, waarvoor den 4den April 1834, aan genoemden *J. Muston*, een octrooi van invoering is verleend voor den tijd van vijftien jaren, van af December 1832.

Dit octrooi is verleend onder voorwaarde, dat de geoctrooijeerden zullen gehouden zijn, [illegible] Nederlanders, binnen eene maand, nadat hij daarom aanvrage zal hebben gedaan, mededeeling te doen van de geoctrooijeerde verbeteringen, met vergunning om daarvan gebruik te maken, zulks tegen betaling aan de geoctrooijeerden, gedurende den tijd van het onderhavig octrooi, van de helft der zuivere winst, welke door het aanwenden van de bedoelde nieuwe wijze om loodwit te vervaardigen, en van de thans geoctrooijeerde verbeteringen op dezelve, boven de gewoonlijk in gebruik zijnde wijze, zal worden verkregen op het loodwit, dat vervaardigd zal worden door dengenen, die de mededeeling bekomen heeft; zullende, wanneer omtrent die betaling aan de geoctrooijeerden, eenig verschil mogt ontstaan, alle betwistingen dienwege worden onderworpen aan de beslissing van het Departement van Binnenlandsche zaken; alles onder bezwaar voor de geoctrooijeerden, indien zij aan de verpligting tot mededeeling niet mogten voldoen, van het aan hen verleend octrooi te zien vervallen verklaren, en de daarin beschreven verbeteringen te zien openbaar maken.

Nadat, zoo als wij gisteren meldden, de zestien of zeventien hollandsche werklieden, aan de scheldedijk-werken, in den polder van Borgerweert, hunnen arbeid hadden hervat, en er, zoo als men verzekerde, maatregelen door de overheid waren genomen waardoor zij verder ongemoeid zouden blijven, zijn zij eergister avond door policie-beambten over de belgische grenzen gebragt, — omdat zij van geen verlof om in Belgie te verblijven, waren voorzien. Men was hierover te Antwerpen zeer ontstemd, ook om die reden, dat men door deze handelwijze volstrekt geen acht toonde te slaan op den wensch van zoo velen, om met den gemelden dijksarbeid den spoedigsten voortgang te doen maken.

— Vorstin *Leopold* is eergisteren van Laeken naar Parijs vertrokken.
— Ook de oostenrijksche zaakgelastigde te Brussel, graaf *Maurits van Dietrichstein* heeft die stad verlaten, en zich naar Weenen begeven.

— Te Antwerpen had men gisteren, uit hoofde van den heiligen dag, geene officiele beurs-notering. Het Spaansch actief werd aldaar met 22⅝ geopend en na den afloop der beurs tegen 23⅛ verhandeld; in weerwil van de lage merken uit Parijs en Londen van eergisteren en den 23sten. Men zeide dat te Londen eergisteren geene verandering in den koers daarvan had plaats gehad. De notering was: Belg. 100⅞; Met. 103⅞; Ardoins 23⅝, 23; Braz. 85¼; Nap. 92.

STATEN-GENERAAL.

» *Non sumus salvi sed salvandi.*"

Deze woorden waren geschreven bevonden dezer dagen op een der muren binnen Parijs naar luid der dagbladen; misschien waren zij een *calembourg* op den afgevaardigde *de Salvandi*, misschien waren zij eene scherpe gissing van het Fransch bestuur. Wat er ook van zij, passen wij die woorden op ons land toe, en vragen wij met hoogen ernst, zouden deze of dergelijke woorden waarheid behelzen. » *Behouden zijn wij niet, maar wij moeten het nog worden*," zóó roepen vele ingezetenen van ons Rijk, verre de meesten spreken eveneens, en een natuurlijke weerklank zouden die woorden bij de natie vinden, indien zij in eene zitting der Staten-Generaal waren uitgebragt: » Wij slapen aan den rand eens afgronds, wij gaan eene bange toekomst te gemoet; een schrikkelijk staatsbankroet bedreigt ons;" zoo spreken vele leden der Staten-Generaal; hunne woorden en de bovenstaande zijn van één zin, dezelfde denkbeelden liggen er in opgesloten, alles loopt hierop uit: de regeling onzer belangen met Belgie en het buitenland moet bespoedigd en ten einde gebragt worden, zullen wij zoo niet met ondergang bedreigd, dan toch te worstelen hebben, om misschien in dien worstelstrijd te kort te schieten. Die beschouwing onzer staats-aangelegenheden is vooral verlevendigd, door de rede des ministers van binnenlandsche zaken, die de laatste zitting der Staten-Generaal gesloten heeft op last des Konings; die rede heeft blootgestaan aan vele aanvallen van alle kanten in de dagbladen. Wij hebben over die redevoering gezwegen, omdat wij al zeer weinig gewigt hechten aan dergelijke voor den troon uitgesprokene woorden; en wij stellen de opsomming der gedane werkzaamheden door den minister, geenszins op ééne lijn met de door den koning uitgesprokene troonreden, waarmede eene zitting der hooge staatsvergadering geopend wordt. Vooreerst verwijt men de regering, dat zij *ad kalendas Graecas* een eindverdrag met Belgie verschuift. Dat de minister zulks al zeer wellevend doet, is waar; maar in een publiek stuk kon deze hooge ambtenaar wel niet veel zeggen, daar zelfs het berigt van het voortduren van het *status quo* in eene geheime zitting den leden was bekend gemaakt. Zonder inconsequent te zijn, kon de minister dus niet wel anders gesproken hebben; zoo lang men door de omstandigheden of welke oorzaken ook, voor de natie de handelingen der regering niet openlijk kan verklaren. Het » *Behouden zijn wij niet, maar wij moeten het nog worden*" wordt dus in ronde woorden erkend door 's lands bestuur; en het zou ondankbaar en onregtmatig zijn, om na de door den minister geuite hoop op eene eindschikking in de toekomst, als regt en billijkheid eenmaal zullen gewaardeerd worden, te beweren, dat het bestuur zorgeloos leeft, en zich niet bekommert over de toekomst. — Een tweede punt van bezwaar tegen die rede des ministers was het door Z. Exc. gesprokene, betreffende eene eerlang of weldra in te voeren organisatie van het regtswezen, daar er wederom een deel van het gebouw der wetgeving is opgetrokken. Wij houden het er voor, dat de regering zich aan geen tijdstip heeft willen verbinden, en veel aan de gelegenheid van het oogenblik wil overlaten; moeijelijk toch, zoolang geen Hooge Raad benoemd is, die vooraf gaandelijk de noodige reglementen voor advokaten en procureurs, de tarieven voor griffiers en deurwaarders, en voor alle justitie-kosten in burgerlijke en lijfstraffelijke zaken zal hebben vastgesteld; en de Hooge Raad, die voorafgaandelijk, de reis- en verblijfkosten der regterlijke ambtenaren en der getuigen, toegepast naar de in elke provincie bestaande gelegenheid, inrigtingen en middelen van vervoer, zal moeten regelen; die reglementen van orde voor de regterlijke collegien ook nog zal moeten opmaken en doen sanctioneren; — zoo lang toch, zeggen wij, als dat alles door den Hoogen Raad nog niet gedaan is, valt het moeijelijk een tijdstip van invoering voor het nieuwe regtswezen te bepalen. Men voegt daar nog bij, dat toch wel vooraf ook de Wetboeken gedrukt (en dit zijn zij nog geen der vijf) en verkrijgbaar moeten zijn, zal er aan iets mogelijks te denken zijn. Vonden wij den wensch van een lid der tweede kamer, onlangs hierin *voorbarig*; wij vinden de rede des ministers *voorzigtig*. Wat ons het meest verwondert, is, dat men over den gang van dit een en ander zich verstoort; de lange duur van het *status quo*, en de drie en twintig jarige verwachting naar de wetgeving had ons reeds geleerd geduld te nemen.

GRAANMARKT

TE AMSTERDAM.

Van Woensdag 24 Mei.

TARWE. — Roode, met goeden handel wel zoo graag: 131 ℔ w. b. Pools. ƒ 295; - 129 ℔ Rost. ƒ 231; - 129 ℔ Marks ƒ 233; - 126 ℔ ger. b. Poolsche ƒ 205; 119 ℔ n. Vr. ƒ 160; 129,130 ℔ Nord. ƒ 230, 235 in cons. of ƒ 190 in entr.

ROGGE. — Weinig handel als voren: 118 ℔ n. Overijss. ƒ 145; - 118 ℔ o. Pruiss. ƒ 148.

GARST. — Prijshoudend: 98 ℔ o. Old. zomer ƒ 104.

HAVER. — Hooger verkocht met goeden handel: 86,90,96 ℔ n. fijne ƒ 105,112,122; - 86 ℔ o. dito ƒ 100; - 76 ℔ ger. n. Voer ƒ 76; - 83 pd. dito. dikke ƒ 85; - 80 pd. p. j. Voer ƒ 90.

BOEKWEIT. — Prijshoudend: 109 pd. Oostvr. Veen ƒ 125.

ZAADMARKT

KOOLZAAD. — 1½ £ lager; Elve 45 48 £.

LIJNZAAD. — In een doen; 108 pd. Kon. ƒ 250.

RAAPOLIE. — Was dadelijk zeer flaauw, doch op het najaar ruim prijshoudend; per 6/w. ƒ 36½; vliegend ƒ 35½ à 35 à 35¼; p°. Sept., Oct., Nov. en Dec. ƒ 32½ à 32¾.

LIJNOLIE. — Per 6/w. ƒ 31¼; vliegend ƒ 31½ à 31.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (25 *Mei*) waren genoteerd: Werk. Sch. 2½ pCt. 52⅞; dito 5 pCt. 99⅞, ¾; Kansb. ƒ 22⅝, 1/16; Amort.-Synd. 4½ pCt. 92⅞; Handelm. 178¾; Oost-Indie 4 pCt. 90⅞; dito 5 pCt. 97⅛, ⅞; Ard. 85 à 25⅞, 1/16; dito Copp. Nov. 59⅞; Mei 33, 32⅞; Cel. 17⅞; Aand. Haarl. spoorweg 136,140; Aand. Kansb. bij *Westendorp* o. a. 80⅞.

*** De BURGEMEESTER en ASSESSOREN van de Gemeente *Stavenisse*, District *Zierikzee*, Provincie *Zeeland*, maken bij deze bekend, dat de KERMIS of JAARMARKT binnen derzelve Gemeente, in plaats van in de maand *September*, voortaan zal worden gehouden op den laatsten Vrijdag der maand *Junij* en den daaraanvolgenden Zaturdag.

STAVENISSE, den 10. Mei 1837.

De Burgemeester en Assessoren voorn.
METSVINK, Assessor L. B. vz.

Ter ordonnantie van dezelven,
MOSER.

PATE PECTORALE

DE REGNAULD AINÉ,

Rue Caumartin, n°. 45, à Paris.

Autorisée et approuvée par brevet du gouvernement et ordonnance du Roi.

La Gazette de Santé signale dans son n°. XXXVI les propriétés remarquables de cette *Pâte* pour guérir les *Rhumes*, *l'Enrouement*, la *Coqueluche*, *l'Asthme*, les *Catarrhes*, et les maladies de *Poitrine*.

La supériorité de cette préparation sur tous les autres pectoraux connus vient d'être constatée par M. le Docteur PARISET, membre du conseil supérieur de Santé et Secrétaire perpétuel de l'Académie Royale de Médecine. Voir la quatrième page de l'instruction qui accompagne chaque boîtes. Dépôts chez

M. M. *G. L. van Mens*, Pharmacien à Bréda; *Kluytenaar*, Pharmacien Chimiste, Kalverstraat 218 à Amsterdam; le Successeur de *Th. van Haren*, au Korte Voorhoud N°. 223; Ph. *Sack*, Successeur de *Happel* et Cie, Schoolstraat, 216, à la Haye; *J. van Gendoever de Jongh*, Bankebakker, K. D. 740, à Dordrecht; *Zuur*, Confiseur à Leyde; *Louis Fortman*, Pharmacien Westrienwland à Rotterdam; *Jac. van Deesschalhaes*, Pharm. à Schiedam; *F. L. Welsch*, fils, Md. vis-à-vis le lion d'or à Bois-le-Duc, *Theod. Obelt*, à Leeuwarden; *J. A. Hardt*, Md. Bakkelstraat, 88, à Arnhem; *Joh. Sypkens*, Négociant, à Groningue; *M. A. F. Reusser*, Négociant, Nieuwe Gracht, Wijk C. 144 à Utrecht; *Houdins*, Pharm. à Amersfort; *van Babelgem* et *D. J. F. Martinsen*, tous deux Pharm. à Middelbourg; *Jos. van Gele*, Md. op den hoek van de Brugstraat D. A. 1, à Nimègue; *Lutteroth*, Confiseur à Alkmaar; *A. de Bruyn*, Confiseur à Berg-op-Zoom; *de la Geneste*, à Tilbourg; *Oehlman*, à Zierikzee; *P. Cremer*, Confiseur à Harlem.

*** De VERPACHTING van 230 Bunders HOOI- en WEILANDEN der Polders den *Eijerwaard*, *Japewaard*, *Lauw-Simonswaard*, *Aart-Elojenbosch* enz., op den 30. Mei 1837, 's middags 2 ure, bij H. KOENS in de 3 *Snoeken*, te *Hardinxveld* bepaald zijnde, zal alsdan geen voortgang hebben, doch is uitgesteld tot DINSDAG 13. Junij 1837, op dezelfde tijd en plaats, waarvan de aanwijzing daags voor en op den morgen van de Verpachting op de respective Polders zal geschieden.

Van het *Stons-Poldertje*, groot 15 Bunders, gelegen onder de *Merweden* over *Sliedrecht*, op den 1 Junij 1837 bepaald 's middags 3 uren bij KORS KROONE, te *Sliedrecht*, zal op DONDERDAG den 15. Junij 1837 op dezelfde tijd en plaats geschieden; zullende de aanwijzing daarvan op den morgen van de Verpachting worden gedaan en informatie van alle te verkrijgen bij den Rentmeester STERLING te *Dordrecht* en den Opziener A. SMAAL te *Neder-Hardinxveld*.

*** Bij L. E. BOSCH, Boekhandelaar te *Utrecht*, is van de Pers gekomen:

STAAT HET HERSTEL

OF

DE SLOOPING

VAN HET

KONINGRIJK DER NEDERLANDEN

IN VERBAND MET

DE VRIJHEID

OF

DE SLAVERNIJ

VAN HET GROOTSTE GEDEELTE VAN EUROPA? ƒ 0,40.

P. S. *Dit werkje wordt niet in commissie verzonden.*

Bij denzelven worden de volgende WERKEN nog met veel succes gedebiteerd:

1°. TH. G. VAN LIDT DE JEUDE, *Math. Mag. Phil. Nat. Dr.*, gewoon Hoogleeraar in de Dierkunde, in de vergelijkende Ontleedkunde en Physiologie aan de Hoogeschool en Veeartsenijschool te Utrecht, ONTLEEDKUNDIGE AFBEELDINGEN, ten gebruike der Vee-artsen en kweekelingen der Rijks Vee-Artsenijschool te Utrecht. Bevattende dit kahier zes folio platen met omslag, titel en opdragt. De beschrijving der Beenderen van den Kop des Paards in 8vo. Te zamen ƒ 10.

Dit werk moet voor rekening worden ontboden.

2°. Over het SCHEEFSTAAN DER TANDEN, deszelfs oorzaken en geneeswijze, naar eene nieuwe, zekere en onpijnlijke Methode, door F. C. KNEISEL, Lijf- en Tand-Arts van Prins KAREL van *Pruissen*. Uit het Hoogduitsch vertaald door J. B. MEENK, Chirurgijn te Utrecht. Met eene Alphabetische woordenlijst van alle werken, die over de Tanden geschreven zijn. Met Steendrukplaten ƒ 3,60.

3°. LA NOUVELLE ABEILLE DU PARNASSE ou choix de morceaux tirés des meilleurs Poëtes; à l'usage des maisons d'éducation. Suivie des extraits de la nation Hollandaise de HELMERS, par AUGUST CLAVAREAU. Nouvelle édition. In karton à ƒ 1,90.

4°. GESCHIEDENIS DER VERHUIZING VAN VEERTIG DUIZEND ARMENISCHE CHRISTENEN, in het jaar 1828, uit de Perzische Provincie *Aderbaidschan* naar *Rusland*, door Professor KAREL FREDERIK NEUMANN, met eene Plaat. Prijs à ƒ 1,20.

5°. G. LA MOTHE, *Grammaire ou premiers principes de la langue française, expliqués très-clairement en vingt leçons*, à 60 ct.

Vele scholen waarborgen de nuttigheid van dit werkje. Op eene hoogst eenvoudige wijze worden de grondregels der fransche taal daarin voorgesteld.

6°. *EXERCICES ou Recueil de Thèmes sur les règles de la Grammaire de G. LA MOTHE*, *ouvrage à l'usage des Ecoles des Pays-Bas.* à 25 cent.

7°. REIZEN EN LOTGEVALLEN van Dr. VOLLMER, *Professor in de Natuurkunde en Chemie*, in onderscheidene gewesten der Aarde. Vrij vertaald door J. OLIVIER, Iz. met Platen à ƒ 3,60.

8°. G. B. BOSCH, *Predikant en Schoolopziener te Curaçao*, REIZEN IN WEST-INDIE, en door een gedeelte van Zuid- en Noord-Amerika, 2 deelen. Met titel-vignet. gr. 8°. 37 vel. à ƒ 7,20.

Te Breda, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.